

Indicadores migratorios

METODOLOXÍA

---

1. Introducción

Segundo as recomendacións e directrices internacionais¹ en materia de estatística demográfica, defínense as *migracións* como as accións nas que unha persoa establece a súa residencia habitual nun territorio por un período superior a 12 meses, estando anteriormente a súa residencia noutra demarcación xeográfica distinta. En xeral non existen medicións directas deste fenómeno, a información sobre este tema procede de fontes cuxo obxectivo inicial non é medir as migracións e en realidade o que proporcionan son aproximacións á súa cuantificación.

Os “Indicadores migratorios” do IGE clasifican as migracións tomando como unidade xeográfica de referencia a comunidade autónoma; serán *interiores* as que teñan orixe e destino un concello galego, e *exteriores* as que teñan como orixe ou destino o resto de España ou o estranxeiro. Estes movementos agrúpanse segundo sexo, grupos de idade e nacionalidade, e así calcúlanse saldos migratorios, taxas de emigración/inmigración ou idades medias á migración. Ademais inclúese outra información relacionada co fenómeno migratorio, como son os datos sobre residentes estranxeiros en Galicia ou sobre poboación galega residente no estranxeiro.

2. Obxectivos

Os obxectivos principais dos “Indicadores migratorios” son:

- Describir a intensidade relativa do fenómeno migratorio en cada concello de Galicia, a través do cálculo de saldos migratorios e taxas de emigración/inmigración.
- Describir as características sociodemográficas das persoas migrantes en Galicia e dos galegos e galegas residentes no estranxeiro.

3. Definicións

Residencia habitual: lugar no que a persoa pasa normalmente o período diario de descanso, sen contar as ausencias temporais por motivos de ocio, vacacións, visitas a amigos ou parentes, negocios, etc.; no seu defecto, o lugar de residencia legal ou rexistrada.

---

¹ Regulamento 862/2007 do Parlamento Europeo e do Consello, sobre estatísticas comunitarias no ámbito da migración e a protección internacional.

Movemento migratorio ou migración: cambio de residencia habitual de individuos dun territorio.

Movemento migratorio interior: movemento migratorio con orixe e destino un concello galego.

Movemento migratorio exterior: movemento migratorio con orixe ou destino o resto de España ou o estranxeiro.

Emigración: movemento migratorio de saída dun territorio a outro.

Inmigración: movemento migratorio de entrada a un territorio procedente doutro.

Saldo migratorio: diferenza entre as emigracións e as inmigracións dun territorio.

Idade media á migración: media aritmética das idades das persoas que migran.

Taxa (bruta) de emigración/inmigración: número de emigracións/inmigracións por cada 1000 habitantes do territorio.

Taxa específica de emigración/inmigración dun grupo de idade: número de emigracións/inmigracións de persoas do grupo de idade, por cada 1000 habitantes dese grupo de idade.

Poboación galega residente no estranxeiro: persoas inscritas por algún concello galego no *Padrón de Españoles Residentes en el Extranjero* (PERE).

4. Variables de clasificación

A unidade xeográfica de referencia é Galicia; os movementos migratorios con orixe ou destino na comunidade autónoma clasifícanse como movementos *interiores*, cando tanto a orixe como o destino do movemento migratorio son un territorio de Galicia, ou como movementos *exteriores*, cando ou ben a orixe ou ben o destino están fóra de Galicia (outra comunidade autónoma ou o estranxeiro).

Nos indicadores nos que é posible utilízanse variables de clasificación coa seguinte desagregación:

- Ámbito xeográfico: concellos, comarcas, provincias.
- Sexo: total, homes, mulleres.
- Grupo de idade: menores de 16 anos, de 16 a 24 anos, de 25 a 34 anos, de 35 a 44 anos, de 45 a 54 anos, de 55 a 64 anos, de 65 ou máis anos.

- Grao de urbanización²: zonas densamente poboadas (ZDP),
zonas intermedias de poboación (ZIP),
zonas pouco poboadas (ZPP).
- Nacionalidade: española, non española (inclúe apátridas).
- Lugar de nacemento: naceu en Galicia,
naceu noutra comunidade autónoma de España,
naceu no estranxeiro,
sen información sobre o lugar de nacemento.

5. Cálculo dos indicadores

Saldos migratorios:

Saldo migratorio: diferenza entre inmigracións (entradas) e emigracións (saídas) dun territorio,

$$S = Inmigr - Emigr$$

Saldo migratorio por 1000 habitantes: $S = 1000 \times \frac{Inmigr - Emigr}{Pob}$

Taxas de emigración/inmigración:

Taxa bruta de emigración: emigracións (saídas) por cada 1000 habitantes:

$$TBE = 1000 \times \frac{Emigr}{Pob}$$

Taxa bruta de inmigración: inmigracións (entradas) por cada 1000 habitantes:

$$TBI = 1000 \times \frac{Inmigr}{Pob}$$

Taxa específica de emigración: emigracións (saídas) do colectivo por cada 1000 habitantes dese colectivo:

$$TE_{grupo} = 1000 \times \frac{Emigr_{grupo}}{Pob_{grupo}}$$

Taxa específica de inmigración: inmigracións (entradas) do colectivo por cada 1000 habitantes dese colectivo:

² Segundo a clasificación GU-2016 do IGE.

[http://www.ige.eu/igebdt/esqv.jsp?paxina=001&c=0701&gnp=0&ruta=verPpalesResultados.jsp?OP=1&B=1&M=&COD=8444&R=991\[all\]&C=0\[all\]&F=&S=](http://www.ige.eu/igebdt/esqv.jsp?paxina=001&c=0701&gnp=0&ruta=verPpalesResultados.jsp?OP=1&B=1&M=&COD=8444&R=991[all]&C=0[all]&F=&S=)

$$TI_{grupo} = 1000 \times \frac{Inmigr_{grupo}}{Pob_{grupo}}$$

Utilízase como poboación nos respectivos denominadores o promedio³ para cada ano das *Cifras poboacionais de referencia* do IGE.

Idades medias á migración:

Idade media á migración⁴: media aritmética das idades das persoas que migraron no período de tempo.

$$IMeMigr = \frac{\sum(x + 0,5) \cdot N_{migr}}{\sum N_{migr}}$$

Sendo x a idade á que se produciu a migración, que pode tomar valores desde 0 ata os 100 anos (as persoas de máis de 100 anos considéranse de 100 anos), e N_{migr} o número de migracións contabilizadas.

6. Fontes de información

- *Estadística de Variaciones Residenciales* (EVR) do INE, que recolle a explotación da información relativa ás altas e baixas por cambios de residencia rexistradas nos Padróns municipais de habitantes, con data de variación o ano de referencia. A partir desta fonte obtéñense os indicadores relativos a saldos migratorios, taxas de migración e idades medias á migración.
- *Padrón Municipal de Habitantes* do INE, do que se extrae a información sobre a poboación estranxeira residente en Galicia.
- *Padrón de españoles residentes en el extranjero* (PERE) do INE, que recolle os casos de persoas de nacionalidade española que viven habitualmente fóra de España.
- *Proxeccións de poboación* do IGE, que proporcionan o saldo migratorio que se produciría no horizonte da proxección de manterse as condicións demográficas do momento da súa elaboración.

7. Difusión dos indicadores

Os *Indicadores migratorios* difúndense con periodicidade anual na web do IGE, clasificados nos seguintes apartados:

³ $Pob\ promedio_t = \frac{Pob_t + Pob_{t+1}}{2}$, sendo Pob_t a poboación no 1 de xaneiro do ano t

⁴ O termo “migración” fai referencia a emigracións ou inmigracións, segundo corresponda en cada caso

- Saldos migratorios
- Taxas de emigración/inmigración
- Idades medias á migración
- Poboación estranxeira en Galicia
- Galegos e galegas residentes no estranxeiro.